
[2024-15-RE](#)

Causa 2024-15-RE

(Felisberto Da Graça c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 143-2024. Recurs d'empara

Aute del 17 de juny del 2024

BOPA núm. 72, del 26 de juny del 2024

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 8 de maig del 2024, per la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 15 d'abril del 2024 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2024-15-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 15 d'abril del 2024;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals

1.1. El 13 de setembre del 2021, la magistrada del Tribunal de Corts, Sra. Carolina Bailén Vila, va presentar una querella contra la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça per un presumpte delicte menor de calúmia amb l'agreujant que el subjecte passiu sigui funcionari o autoritat i la infracció penal s'hagi comès quan aquest subjecte es trobava en l'exercici del seu càrrec o per raó del mateix càrrec (article 30.9 del Codi penal).

Així mateix, sol·licitava l'embargament cautelar de la quantitat que la querellada pogués percebre de la indemnització derivada de la causa constitucional 2023-5-RE, a fi d'assegurar la quantitat que reclamaria en concepte de responsabilitat civil en el moment processal oportú.

1.2. El 22 de desembre del 2023, la Secció d'Instrucció 2 de la Batllia va dictar un aute que decidia embargar preventivament la indemnització que la querellada pogués percebre per raó de la sentència del 17 d'abril del 2017, dictada pel Tribunal Constitucional, per tal d'assegurar la responsabilitat civil eventual que pugui veure's obligada a satisfer.

1.3. La representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 15 de febrer del 2024, el Tribunal de Corts va dictar un aute que desestimava aquest recurs i que confirmava l'aute d'embargament cautelar, amb la imposició de les costes processals a la part apel·lant.

1.4. El 8 de març del 2024, la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça va interposar un recurs d'empara contra aquestes dues resolucions dictades, respectivament, per la Secció d'Instrucció 2 de la Batllia, i, pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

1.5. El 15 d'abril del 2024, el Tribunal Constitucional va dictar un aute mitjançant el qual inadmetia a tràmit aquest recurs per la seva falta manifesta de contingut constitucional.

2. Arguments de la recurrent

- La recurrent en súplica considera que, contràriament a allò que declara aquest Tribunal Constitucional en l'aute d'inadmissió a tràmit del 15 d'abril del 2024, les decisions de la jurisdicció ordinària no són lògiques, ni raonables, ni arbitràries, ni ajustades a dret, ja que es tracta de l'adopció de mesures cautelars fonamentades en la petició de la querellant quantificades en un import de mínims aleatori i que respon només a la seva voluntat.

- Segons el seu parer, si es dona suport a la petició de la querellant s'assoliria una situació absurda i de total indefensió envers l'encausat i en favor de la voluntat i de la previsió futura de l'acusació particular.

- Així mateix, insisteix en el fet que les vulneracions de drets fonamentals produïdes ho són en el

marc d'una causa adreçada contra ella mateixa i que deriva d'un procediment per restituir els seus drets en el marc d'un afer de presumpta agressió sexual. L'adopció de les mesures cautelars és especialment perjudicial, perquè afecta a la seva vida, especialment en l'àmbit social i econòmic. I, considera que la decisió d'embargament és contrària a l'esperit i a la protecció de la Llei 1/2015 per a l'erradicació de la violència de gènere i al Conveni d'Istanbul, així com al Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que reformi l'acte impugnat en el sentit d'acordar l'admissió a tràmit del seu recurs d'empara.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en reiterades ocasions sobre la naturalesa i la funció del recurs de súplica (veg. p. ex. les causes 2012-29-RE, 2013-24-RE, 2014-38-RE, 2016-11-RE, 2016-59-RE, 2018-3-RE, 2018-7-RE, 2018-19-RE, 2020-6-RE, 2020-40-RE, 2020-44-RE, 2022-51-RE, 2022-52-RE, 2022-53-RE, 2022-59-RE, 2022-61-RE, 2023-40-RE, 2023-50-RE, 2023-58-RE, 2023-61 i 64-RE, 2023-70-RE, 2023-72-RE, 2023-73 i 74-RE, 2023-78-RE, 2023-81-RE, i més recentment, 2024-13-RE, 2024-14-RE, 2024-16-RE i 2024-18-RE).

3.2. D'acord amb la jurisprudència constant del Tribunal Constitucional, l'acceptació d'un recurs de súplica està condicionada per la presentació, per part del recurrent, d'elements de fet o de dret que no hagin pogut ser tinguts en compte en la decisió constitucional impugnada.

3.3. La recurrent formula un primer greuge en el recurs de súplica consistent en què les decisions adoptades per la jurisdicció ordinària son arbitràries, absurdes, il·lògiques i no raonables, atès que justifiquen la mesura cautelar amb fonament en un perjudici moral que es basaria en la sola voluntat de la querellant.

Aquest greuge no és nou ni es fonamenta en elements de fet o de dret que no hagi pogut prendre en consideració aquest Tribunal. Així, en l'acte d'inadmissió a tràmit d'aquest Tribunal, en el seu fonament de dret 3.5, es va analitzar l'adequació de la fonamentació de les resolucions de la Batllia i del Tribunal de Corts al cànon constitucional relatiu al deure de motivació.

I, precisament, es va concloure que l'adopció en un procés penal d'una mesura cautelar no resultava il·lògica, arbitrària o no raonable, si els seus pressupòsits es complien sense perjudici que la responsabilitat civil es determinés quan es resolgués sobre la realització del delictes imputat:

"3.5. D'això que s'ha exposat, a diferència d'allò que afirma la recurrent en empara, es pot concloure que la decisió del Tribunal de Corts, que confirma i desenvolupa la de la Batllia d'Instrucció, compleix amb el cànon de motivació. Així, analitza el compliment dels dos pressupòsits de la mesura cautelar d'embargament en el cas concret i en funció de les circumstàncies concurrents -indicis de criminalitat i insolvència de la querellada- i conclou a la procedència de l'embargament.

I aquesta fonamentació és lògica, raonable i no pot ser titllada d'arbitrària. No obsta a l'adopció de la mesura cautelar que la responsabilitat civil encara no hagi estat fixada, atès que caldrà que es consideri que la querellada hagi comès el delictes que se li imputa, i que es concreti econòmicament

el perjudici soferit".

3.4. El segon greuge del recurs de súplica tampoc aporta cap element de fet o de dret que no hagi pogut ser tingut en compte per aquest Tribunal Constitucional. A l'al·legada vulneració de l'esperit i de la protecció de la Llei 1/2015, per a l'erradicació de la violència de gènere, així com del Conveni d'Istanbul, afegeix ara els articles 13 i 14 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

La vulneració de la Llei 1/2015 i la del Conveni d'Istanbul, reiterada en diversos recursos d'empara davant d'aquest Tribunal Constitucional, per a l'adopció de la mesura cautelar no pot ser estimada, perquè com es va indicar a la recurrent (fonament 3.5 de l'acte d'inadmissió a tràmit impugnat) estem en el marc d'una instrucció que deriva d'un delictes de calúmia presumptament comès per la recurrent i no en el marc d'una situació de violència de gènere, alhora que aquest argument no va ser ni tan sols enunciat en el recurs d'apel·lació que es va interposar contra la resolució de la Batllia d'Instrucció.

Cal afegir que l'article 13 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals reconeix el dret a un recurs efectiu, havent gaudit la recurrent dels mitjans d'impugnació previstos legalment, que ella ha emprat en defensa dels seus interessos i que l'article 14 reconeix que el gaudi dels drets i de les llibertats reconeguts en el Conveni s'ha de portar a terme sense distinció alguna, especialment per raó de sexe, de raça, de color, de llengua, de religió, d'opinions polítiques o altres, d'origen nacional o social, de pertinença a una minoria nacional, de fortuna, de naixement o de qualsevol altra situació.

Tampoc des d'aquesta darrera òptica es pot considerar que en la tramitació del procediment judicial que ens ocupa, l'exercici dels seus drets hagi merescut un tracte diferent.

3.5. En definitiva, de l'estudi dels motius del recurs de súplica, s'ha de concloure que la recurrent insisteix de nou en els arguments emprats per fonamentar el seu recurs d'empara, sense que hagi aportat nous elements de fet o de dret que no hagin estat presos en consideració per l'acte d'inadmissió a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica interposat per la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça contra l'acte del Tribunal Constitucional del 15 d'abril del 2024 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2024-15-RE.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, a la presidenta del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 17 de juny del 2024.

Jean-Yves Cullet Joan Manel Abril Campoy

President Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat